

Żołnierze w służbie historii

https://zolnierzewhistorii.ipn.gov.pl/zwh/form/r93735049040,Zespol-Szkol-im-Jana-Kochanowskiego-w-Czestochowie.html
18.05.2024, 17:55

Aneta Nowicz - Budziszewska

[Powrót](#)

Pełna
nazwa
szkoły

Zespół Szkół im. Jana
Kochanowskiego w
Częstochowie
42-200
Częstochowa
Śląskie

Dane zespołu

Nauczyciel -
Opiekun -
imię i
nazwisko

Aneta Nowicz -
Budziszewska

Pierwszy uczeń

Uczeń 1 -
imię i
nazwisko

Mateusz Szproncel

Drugi uczeń

Uczeń 2 -
imię i
nazwisko

Adam Szwed

Trzeci uczeń

Uczeń 3 -
imię i
nazwisko

Nicola Szwaja

Sylwetka żołnierza

Imię i
nazwisko
żołnierza

Józef Koniarski

Lata
życia

1909 - 1946

Opis
postaci

Józef Koniarski urodził się 23 grudnia 1909 roku we wsi Gertrudów koło Radomska. Był weteranem kampanii wrześniowej 1939 roku i żołnierzem Konspiracyjnego Wojska

Polskiego –
niepodległościowej
organizacji zbrojnej
działającej w pierwszych
latach powojennych w
centralnej Polsce
utworzonej
przez kapitana Stanisława
Sojczyńskiego
„Warszyca”. Największą i
najbardziej
spektakularną operacją
przeprowadzaną przez
KWP był atak na więzienie
w
Radomsku w nocy z 19 na
20 kwietnia 1946 roku,
gdzie przetrzymywano
kilkudziesięciu żołnierzy
Armii Krajowej. Żołnierze
„Warszyca” nad ranem 20
kwietnia 1946 roku zdołali
uwolnić 57 osób. W
odwecie funkcjonariusze
UB
aresztowali siedemnastu
żołnierzy KWP, w tym
Józefa Koniarskiego,
pomimo, iż
nie brał bezpośrednio
udziału w tej akcji.
Wszystkich osadzono
początkowo w
piotrkowskim areszcie
Urzędu Bezpieczeństwa, a
następnie przewieziono
ich do
aresztu PUBP w
Radomsku. Osadzeni byli
głodzeni i w brutalny
sposób
przesłuchiwani.
Zarzucono im szereg
przestępstw, w których
nie uczestniczyli.
Rozprawa sądowa, w
najbardziej surowym
trybie doraźnym,
rozpoczęła się
7 maja 1946 roku
w Radomsku w budynku
kina „Kinema”. Proces o
charakterze
publicznym miał być
ostrzeżeniem dla
wszystkich wrogów
„ludowej” władzy
i równocześnie

manifestacją jej siły. W trakcie wyreżyserowanej rozprawy nie przesłuchano żadnych świadków. Prokurator przyjął bezprecedensową

w polskim prawie karnym zasadę zbiorowej odpowiedzialności oskarżonych.

Po zaledwie kilkuminutowej naradzie sąd ogłosił wyrok. Józef Koniarski, jego dowódca Jan Rogulka i pozostałych dziesięciu żołnierzy zostało skazanych na śmierć. Pięciu więźniów skazano na kary po 15 lat więzienia.

Wyroki wykonano w nocy z 9 na 10 maja 1946 roku w piwnicy magistratu w Radomsku. Następnie ciała wywieziono prawie 40 kilometrów za miasto, do

Bąkowej Góry w gminie Ręczno, gdzie wrzucono je do poniemieckiego bunkra

w lesie. Mieszkańcy miejscowości wieczorem odkopali zmasakrowane zwłoki

dwunastu żołnierzy KWP i przewieźli je na cmentarz w Bąkowej Górze. Żona

Józefa Koniarskiego rozpoznała ciało swojego męża. Został on wraz z dziewięcioma żołnierzami KWP pochowany we wspólnej mogile na cmentarzu w Bąkowej Górze.

Film o
postaci

[https://youtu.be/m8nIAfU
Gjvo](https://youtu.be/m8nIAfU Gjvo)

Wykorzystane źródła

1. Wywiad z p. Aleksandrą Kupczak, wnuczką Józefa Koniarskiego.
2. Wywiad z p. Tomaszem Toborkiem, dr historii, pracownikiem IPN w Łodzi.
3. K. Jasiak, Z Dziejów Konspiracyjnego Wojska Polskiego, Radomsko 2010.
4. T. Toborek, Stanisław Sojczyński i Konspiracyjne Wojsko Polskie, Łódź 2007.

Miejsce pamięci

Nazwa miejsca

Las koło Bąkowej Góry

Lokalizacja

Zdjęcia

Nazwa
miejsca
Cmentarz w Bąkowej
Górze

Lokalizacja

Zdjęcia

Nazwa
miejsca

Lokalizacja

Zdjęcia

Dokładny
opis
miejsca

Bunkier w lesie koło Bąkowej Góry, w którym odnaleziono ciała 12 żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego, otoczony jest słupkami z łańcuchem. Przed bunkrem znajduje się obelisk w postaci dużego kamienia z tablicą.

W maju 1990 r. odbyły się w Bąkowej Górze po raz pierwszy uroczystości rocznicowe, w trakcie których oddano hołd pomordowanym żołnierzom Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Dwa lata później w miejscu odnalezienia zwłok oraz na zbiorowej mogile odsłonięto pamiątkowe tablice upamiętniające postać Józefa Koniarskiego i jedenastu żołnierzy KWP zamordowanych przez

katów Urzędu
Bezpieczeństwa. Mord ten
był wynikiem wyroku
procesu z 7 maja 1946
roku
skazującego
aresztowanych na śmierć.

Pomnik Żołnierzy KWP na
cmentarzu w Bąkowej
Górze
Pomnik upamiętniający
Józefa Koniarskiego i
jedenastu żołnierzy
Konspiracyjnego Wojska
Polskiego znajduje się na
cmentarzu w Bąkowej
Górze
na terenie gminy Ręczno,
w województwie łódzkim,
w powiecie piotrkowskim.
Nagrobek położony jest
przy głównej alejce
cmentarza, po prawej
stronie.
Na dużej płycie napisowej
wygrawerowany został
krzyż i symbol Polski
Walczącej w kształcie
kotwicy.

Na obu tablicach została
zamieszczona informacja
o wszystkich 12
żołnierzach KWP:
MIEJSCE MORDU NA
ŻOŁNIERZACH
KONSPIRACYJNEGO
WOJSKA POLSKIEGO
DOKONANEGO Z 9/10
MAJA 1946 R.
PRZEZ OPRAWCÓW
URZĘDU
BEZPIECZEŃSTWA

I SOWIECKIEGO NKWD

ROGÓLKA JAN D-CA UR.
1913 R. WOLA ROŻKOWA
CHMIELEWSKI RYSZARD
UR. 1924 R. RĄDOMSKO
KAPCZYŃSKI JÓZEF UR.
1922 R. MOSZCZENICA
KONIARSKI JÓZEF UR.
1909 R. GERTRUDÓW
NURKOWSKI RYSZARD
UR. 1926 R. PIOTRKÓW
TRYB.

PROSZEWSKI PIOTR UR.
1923 R. STRZAŁKÓW
RATAJSKI BENEDYKT UR.
1926 R. PIOTRKÓW TRYB.
SCHABOWSKI TADEUSZ
UR. 1926 R. RADOMSKO
SŁOMCZYŃSKI LEOPOLD
UR. 1927 R. RADOMSKO
TURLEJSKI CZESŁAW UR.
1927 R. KAMIENSK
WERSAL STANISŁAW UR.
1926 R. GOMUNICE
WIELOCH KAROL UR.
1926 R. BARCZKOWICE

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI
KOLEDZY Z KWP

Żywa lekcja historii

Opis
przeprow
adzonej
żywej
lekcji
historii

W dniu 07.06.2023 roku
przeprowadziliśmy w
klasie I d Zespołu Szkół
im. Jana
Kochanowskiego w
Częstochowie „żywą”
lekcję historii
przybliżającą nam
wiedzę o Józefie
Koniarskim oraz o
działalności
Konspiracyjnego Wojska
Polskiego . W trakcie
lekcji uczniowie
wysłuchali wykładu
ucznia Adama Szweda
o Naszej Postaci i jego
towarzyszach broni oraz
obejrżeli film o Nim
nakręcony
w Instytucie Pamięci
Narodowej w Łodzi.

Kolejnym etapem tej lekcji był udział w grze terenowej. Podczas zajęć w plenerze uczniowie wykonywali szereg zadań związanych z propagowaniem wiedzy o Józefie Koniarskim oraz ćwiczyli umiejętności przydatne w wojsku :

- a) wypełniali karty pracy i rozwiązywali krzyżówki sprawdzające wiedzę o Józefie Koniarskim
- b) tworzyli „mapę myśli” dotyczącą działalności KWP
- c) odgrywali scenę ataku żołnierzy KWP na więzienie w Radomsku
- d) brali udział w sprawnościowym torze przeszkód
- e) udzielali „ zranionym żołnierzom” pierwszej pomocy
- f) uczyli się wiązać węzły

W dniu 09.06.2023 r. przeprowadziliśmy podobne zajęcia dla harcerzy z 88 Środowiskowej Drużyny Starszoharcerskiej „Zośka”. Połączenie edukacji historycznej z aktywną grą terenową okazało się bardzo skutecznym narzędziem umożliwiającym młodzieży poznanie i utrwalenie informacji o Józefie Koniarskim - żołnierzu Konspiracyjnego Wojska Polskiego.

Zdjęcia

Piiki
